

III.

TE SOHASE LÁTOTT IDEGEN EMBER . . .

Te sohase látott, idegen ember,
Édes testvérem vagy te nékem.
Talán semmiben se hasonlítunk,
Talán te olyan kövér vagy, mint én sovány,
És egész máson jár az eszed, mint amerre az én
[szemem néz,

S tréfára veszed, mit én komolyan mondok,
De lásd be, ha most mint két kisgyerek találkoznánk,
Kicsit meglepődnél ugyan, de hamar hinnél nekem,
És azért igaz, hogy mégis testvérek vagyunk mi ketten,
Mégis:

Mert neked is volt anyád, és te is meg fogsz halni,
És biztosan sírtál már te is, mint én,
S emlékezz csak rá, neked is voltak pillanataid,
Mikor megbántad, mint én, hogy kemény szót
[szóltál lágy helyett.

És biztosan te is már ténferegtél kókadt fejjel,
S érezted magad oly elhagyatottnak, mint
[egyetlen könnyecsepp

Kőre hullva.

Ha így egymásra gondolunk, magunkra is gondolunk,
Az én holnapi napomról nem tudok többet, mint rólad.
Csak Isten tudja, mi vár még ránk, halálunk órája
[biztosan vár,

Szeretnék neked addig sok vigasztalót adni,
Már azért is, mert hidd el, olyan kenyér ez az enyém,
Ha megoszthatom: több lesz.

S ha szegény is vagyok, hidd el, én már nálam
[szegényebbtől is

Sok jóban részesültem.

Rosszul tennénk, hidd el, ha elmennénk egymás mellett.

Untatott, csúnya arccal.

Inkább nézzük meg jól egymást, aztán ne felejts
[el mindjárt.

Talán épp mi ketten fogunk meghalni egyazon percben,

S holmi jelről egymásra ismerő lelkeink együtt
[tehetik meg

Isten elé útjukat.

ÉDEN EMLÉKE

Emlékszel-e rá, ó, kedvesem, mondd?
A régi-régi erdőre?
Édes erdő, édes,
Susogó szellőre?
Áhítat harmatja
Hullt minden bokorra,
Hallgató hajnalra,
Hallgató magadra.
Emlékszel-e rá, fényt sajgott a lomb?

Már én se tudom jól, azt se, hol volt?
De ma zúg, idezúg a csendje,
Reánk kitévedtekre.
Egymást most is szeretjük,
Egymást mindig szeretünk;
De akkor sose sírtunk,
És nem is neveltünk.
Nem hívtuk egymást szóval,
Mert egyszer egymást megöleltük.
S azóta csak gyökereztünk,
Egy öleléstől együtt lettünk.
Édes erdő, édes,
Csak tartott s engedték.
Ölelt és ringatott,
Emlékszel-e rá? ott éj sose volt.

Emlékszel: a fákról az égi bolt
Könyöködig lehajolt,
S ha néha felhő arra járt,
Felnéztünk, s már sugárba vált,
S ha egy levél hullni talált,
Áldó kéz nyúlt és fogta át;

Pedig a föld csendes volt, csendes,
Nem ütné benne meg magát.
Kedves, ó, kedves, emlékszel-e, mondd?
Azóta nem értem én: mi az, hogy holt?
Nem értem: miért fáj a szívem,
És sebet, éjet, rémet nem értek,
S nem értem, honnan a vétkem?
Hiszen erdő volt, volt édes erdő,
És csak rá emlékszem.
Emlékszel-e rá, ó, kedvesem, mondd?

SZÜLETÉSNAPODRA

M-nek

Hajnalra csak felébredtem,
Büvölt szemmel nem értettem:
Mikor termett az én kertem?
Ennyi, ennyi rózsá, rózsá,
Fehér, piros, ennyi rózsá.

Alszol, hallgatsz itt mellettem.
Bámulok, hogy felébredtem,
Nevetek, sírok ijedten:
Itt vagy, vagy rózsá, rózsá,
Elborító kegyelemben.

Fehér, piros, ennyi rózsá
Csak enyém lett, nem ültettem,
Nem öntöztem, angyal hozta,
S piros, mint a bárány vére,
Fehér, mint az éj reménye.

Remény s kezem megfoghatja,
Fény és torkom lehajthatja,
Lélek s ujjam tapinthatja,
Ennyi, ennyi rózsá, rózsá,
Ó, én, Isten dús adósa!

KARÁCSONYI VÍZIÓ

Dörren az utca száz háza,
Rémület Sámsona rázza;
Jajüvöltő torzonborz fejjel
Száguld a hold.
Most? Most törik össze az utca kövén?

De jajt üvölt, házat, velőt ráz,
Tántorgó házakkal cikcakkoz;
Dobált véres labdák a csillagok,
Görög a hold zuhanva.
Csak esne, csak esne le már!

De véres, óriás labda csak görög,
Karácsony éjféli víg nép
Feje fölött vagy lába között?
Visszafénylik minden ablakba,
S feldőlnek a karácsonyfák!

Felnőttek hátrálva hátrébb nyomulnak
Szörnyű kórusba innen is, onnan is,
Pendelyes gyerekek egyenként ezeren
Egyszerre felbukkannak,
És ezerhangú panasszal sírnak
És sírnak.

És úgy, éppúgy állnak tolongva
Egyik a másik mellett,
Jajongva, mint az a tábor, a másik, amott!
És mennél hangosabb a sírás,
Ott némább, sápadtabb a csend,
És nő, még mindig nő a sírás,
Önnön hangjukat hallják a némák.

Ez éjjel minden felnőtt meghalt
A városban
A rémülettől,
És hajnalra csupa fehér, pendelyes gyerek
Ébredt a régi ágyakban.

A MEGTANULT ALÁZAT

I.

(Hallgassátok, ha csendben vagytok,
Hiszen néha nagy erdő is csendes;
Lássátok, ha sötétben ültök,
Hisz egyszer-kétszer mindenki vesztes.
S akkor meghalljátok, bizony láthatnátok,
Csillagos vonóval fölöttünk angyalok,
S angyalok éneklik, angyalok a kottát:)

Gyertek, gyertek, tudjuk, tudjátok,
Szíveink vékája kezünk;
És megfagy magában, ki elrejtí tüzét,
És tudjuk egymásról: éhezünk.
Gyertek, ágyazzunk rózsából ágyat,
Kenyérjő harmat a szó, ha lágý,
Ritkítsuk az erdőt,
Gyertek, és nyílnak
Szép hívó házak,
Hisz jó az alázat,
S mindnyájan szükiben vigasznak,
Sír bennünk a világosság.

(Jaj, ne szaladj el, hallgassad!)

II.

Házak elmaradnak, emberek elhalnak,
Törpülnek hajdani hegyek,
És tűnik minden, és nem maradnak,
Csak te maradsz meg s a sebek.

És sebek alatt jól megtanulsz
Szelíden felelni haragra,
S megcsodálni még gyengék szívét is,
Mert ébredni mernek új napra.

III.

Nem hazulról jön a hívó szó,
Mindig messzebbre megyünk;
Mindig messzebbre és messzebbre
Csal, hogy közelebb legyünk.

Menjünk utána az idegenbe,
Hiszen idegenből kelünk,
S nem veszthet hazát a bujdosó,
A fájdalom itt marad velünk.

IV.

Ha halott hallgatja,
Csend jön a szavakba:
Hogyha fa, hát sorsa
Széledni avarba.

Tüzek ellobognak,
S csillagok csillannak:
Civódó szót hagyjak,
Állandót akarjak.

Uram, adj bizalmat,
Túrést, nyugodalmat;
S amint Te rám adtad
Magnak édes sorsát:

A jó szív erős szív,
Mag legyek a földben,
Vidám az erős szív,
Felnő harmatkönnyben.

V.

A párom édes Úr ölét kívánja,
Nehéz a távol, enyhülés jó volna;
Vakációt Úrért az Úrtól lopna,
Hisz aztán visszajönne bűnét bánva.

Kicsit kifogna, lenn maradjon árnya,
Kicsit csillaggá tűnne égi boltra,
Kicsit kicsit az Isten átkarolja,
Hogy elfelejtse: él a föld, a járma.

De jaj, nem és nem, nem lehet kifogni,
Percet se bírsz a messzi Úrtól lopni,
Csak alvó nád tud Úr taván elúszni.
Mert tüstént, párom, jármod felcsörögne,
Nem hagyhatod, míg élsz, hisz mindörökre
Az Úr elébe néked kell elhúzni.

VI.

Akartam ezt is, akartam azt is,
Voltam már csak csók, voltam már kard is
Ígértem azt is, elhagytam ezt is,
Soknak drága kincs, másoknak pestis.

Csak Istennek egy, mindig Előtte.
Ő látott engem mindig vetkőzve,
Ő sajnált engem s nem utált engem,
Mikor utáltak, s én se szerettem.

Ő tudott mindig minden bűnőmben,
Álló óra volt minden időmben,
S vágyam nem aludt, mikor aludtam,
S házát kerestem minden kapukban.

Nem teljesül bár embernek kedve,
S fáj kezünk kezektől eleresztve,
Azért mindenét senki se veszi,
Szem elől Isten sohasem ereszti.

VII.

Égre néz az árva,
Hetedhét határba
Nincs hová térnie.
Az erdők vadjának,
Az ég madarának
Lakása van fészkebe.

Lát az Isten, árva,
Hetedhét határba
El nem tévedsz Előle.
Hogyha nincs lakásod,
Neki vagy lakása,
Gondot viselj Felőle.

Ő sosem hibázott,
S mégis vígan éri be
Szegényes lakással
Árvájának szívibe.

VIII.

Kezem követ ne vessen,
Szétfeszüljön csendesem,
Meghajtsam fejemet.

Rossz szó esik, rám essen,
Haragosom szeressem,
Majd szeret ő is engem.

S mindig Rá emlékezzem,
Kitől egyszer keresztlen
Megáldattak mindenek:

Ég és föld és minden ember.

IX.

Csend ez az este
És csend ez a hold.

A belakatolt ajtó zajtalan lebben,
Tárt tenyeremben csillag figyelte:
Kiszállt-e mind a
Benne gyűlt bánat,
Zárt, bosszús árny?

S én a tenyerem,
Míntha szárny volna,
Úgy feszítettem.

Csend ez az este,
És csend ez a hold.

Nyitva most, nyitva mind a kalitka!
A csillagok csendje lehajolt,
S mint szívek mosolyba forduló búja,
Simulva ölelkeztek halkán
Lelkem és ruházó teste.

Boldog, kinek a batyuja
Mint a fény, könnyű!
Kit Isten rabolt ki:
Megállt és nem gondolt,
Semmire se gondolt.
Ki félne mostan?

Csend ez az este,
És csend ez a hold,
Mint az Ő keresztje.

X.

Élet, élet, átjáróház.
Csukd be végre kapudat!
Elég már az emlékekből,
Állj meg, állj meg, pillanat!

Régen, régen így szóltam már,
S én nyargaltam száz utat;
Lóhalálba, emlék-válva
Hagytam el száz kapukat.

Most már hegynek fel visz az út,
Lépést megyek s nehezen;
Mindig jobban egymagamban
S nézek elélem csendesén.

Minden ház út lesz utcára,
S minden utca az útra;
S néz egy szem, mint tüzes fáklya,
És le-lecsap rám bűgva.

Süt és éget, minden elhal,
Csak Ő nem: a Unszoló,
A Mindig-Mindent-Keveslő,
Semmit-Meg-Nem-Sokalló.

XI.

„Más a magvető és más az arató”

Látod, hat látod a búcsú tudományát,
[azt is megtanulod,
Igaz, nem könnyű, de bizony ki nem bújssz alóla,
És nem is rejtőzhetsz el előle,
Megkeres, és szomorú tűzű betűit rávési szíved falára.

Tűnik a káprázat vigasza, már a csalódás is tilalmas,
Csak az csalódik, ki csalta magát.
Ne keseregj, inkább búcsúzz a vágytól, mellyel
[az estét várnád.

Esti ágyadban pedig a hajnali napra ha készülsz,
Már tervvel, reménnyel ilyenre, olyanra ne fessd ki,
Tanuld meg: búcsút kell venni, mert kettő az:
Más, örökké más, amit te kívánsz, és más a hajnali nap.
Kettő a kettő, nem egy.

Búcsúzz! búcsúzz! búcsúzz!

Balga nagy dőlyf az csupán, ha óhajtásod kívánod,
Mint a lovast a lóra, világok hátára ültetni.

Szállj le a magas lórul. Úlj ki az útra;

Okultan nézd a világok meg nem zabolázható tengereit:

Fényből az egyik, vízből a másik, közéjük összedermedve

A szigorú föld. Ócsudj fel, hajtsd le fejed,

Szüntelen tartsd szem előtt a szíved falára vésett

[szomorú tűző betűket;

Írva áll: Nem fordítod te meg Göncöl szekérének rúdját,

De tiéd a szíved, s csak a szíved, vigyázz!

Össze ne törje a tüzes véső, a tanító bánat!

XII.

Csintalan csillámló harmat villan.

Bólongó fűszálon

Csillan és villan

Aranysugár szálon,

Azután elillan.

De hűtelen, hűtlen az élet!

A tegnapi ma már tegnap,

S a holnapot épp hogy elérted,

Holnapután már tegnap.

A mái te holnapra ő lesz,
A mái én holnapra régi;
Illan a pillanat, s övez
Új színnel, és sír az a régi.

Emlék és emlék és emlék,
És hallgatva csillog a harmat;
Ó, kényszerű tövis hűtlenség,
Ó, hűséges csendes halottak.

Csintalan csillámló harmat villan.
De egyszer mind a szín elillan,
És leszek én is meztelen
Hűtlenséghez hűtlen, hú jelen.

IDEI TÉLI VALLOMÁSOK

1. Arról, hogy irigy vagyok az idei télre

Még február van, s már hosszúk a nappalok.
Idén valaki jó szellem keze megfogta szívét a télnek.
Gyengéd tavaszi szelek csiklandozzák a világ bőrét,
S az ég feltakarta kékjét, úgy várja maradak,
Rügyek, vízből kukkantó halak és vadak
Csodálkozó, bohókás szemét.

És engem is csiklandoz, cirógat, és én bújok.
Fekete szememre, kék menny, ne várj!
Már nem merem felemelni pillámat,
Emberszemben emberek laknak.
Éhes, holt s öldöklő emberek ünneprontó
Karja lehúzná lábát a lebegő létnek.

El kell bújnom,
Mert nem enyém ez az örömben bódult engesztelődés.
Hazátlanok mind és vigasztalanok mind,
Kiknek nyelvét értem,
S köztük is árva
Lopott vággyal pislantok az idegen szomszédságra,
Szomszédaimra, a vízre és fákra, földre és égre,
Lakóikra és a zümmögő kegyetlen vidám fényre.
És irigylem a tél szívéből a jó szellem kezét.

2. Arról, hogy irigy vagyok a régi költőkre

Régi költők még beszélgettek a fákkal.
Én meg épp szóba elegyednék a fákkal;
S tüstént felakasztott emberek lába lógáz a gyönyörű
Lombok közül.

Régi költők! Nekik lehetett büntetlenül álruk,
S szent, istenek áldotta magányuk,
És édes vizű szökőkút volt lelkükben a szépség.
Én keserűn freccsenő sós tengerben gázolok magam,

Magamban s nem egyedül. Mindenhová
[követnek idegenek,
Cszapzottan, mintha mindnyájukat mérges kígyó
[marta volna meg.
Kérdőre vonnak minden rezzenésért.
Maradni s elfutni se közülük nem tudok.

Holott — ó, régi költők, életnek hajnali óramutatói,
Megcsókolt szívűek, szép szépítő szeműek,
Nagyok és hűek! —
Ti se voltatok szomjasabbak a fényre,
A mindent aranyba, ezüstbe mosdató, fürösztő kékre,
Mint én, ki életemet adnám egy nevetésért.

3. Arról, hogyan vesztettem el mindent

Leragadt a lábam, mert a III. emeletről
Épp az orrom elé dobta magát le
Hetvenéves, szelíd arcú, nagyapámféle ember.

Nem bírok rajta keresztüllépni. Ha más
[semmi baj se volna,
Ebből biztos: pribékkézre jutott Isten,
S a holdból sugarak képiben bús vére csurog le.

Ó, hetvenéves, jó nagyapó! Én még 20, 30, 40,
Vagy ki tudja, hány évet éljek,
Mikor öneki sok lett a még lerovandó néhány?

Úgy lesz. De ha még hetvenet élek is,
És nő is a szívem, s épül is örök csillaggá szemem,
Ezt a földet, melyik lekövetelte nagyapó vérét,

Már eztán én hogy is simogathatnám meg?

4. Arról, hogy mégis szeretnék költővé lenni

Írva áll, hogy őszám tusakodott
Idegennel egyedül éjszaka mindaddig
Míg nem meghajnallanék
És bár kiiszamodék az ő csípőjének forgócsontja
Nem bocsátotta el az idegent
Míg meg nem áldotta őt
S mint tanúsító Szentírás őrszi
Mondta: Diadalmas voltál Isten ellen.
Ez így történt Jákobbal.

Éjszaka egyedül én is akarok tusát
Elhalt ígéreték feketült csontjaival beborított
Földön panasz, újabb feketedett csont
Ne legyek; legyek életre gyűjtő
Megtartó követeket küldő
És lássam meg ragyogó arccal
Áldást harmatozó hajnalomat.

Mert költővé szeretnék lenni!
Lenni erős, vidám szavak legeltetője
És erős falú karám építője
Mely földön álljon és erősebb legyen
Mint a föld és biztos egyszerű jelen legyen
Hogy láttam színről színre láttam a Lebírhatatlant
És nem halék meg.

NEM TUDTAM

Nem tudtam, hogy ember szíve ekkorákat fájhat.
Most már ezt is kitanultam.
Ennyi tudománnyal minden mámor túlon túl könnyű,
Karom pedig túl nehéz már, akármiért nem
[nyújtom már,
Annyiszor volt megrakodva, s mint más szén
Hamuvá égve szürkéllik alattam,
Sokféle örömök sok csillogó gyémánt pohara.

Nem lelkesít barátok terített tenyere,
Ezernyi jójuk is egyszer megromlik — én
[ettem kenyerek,
S mikor legjobb ízű lett volna, kiverték számból,
Nem ők, csak ők is, és halál és sors változás
[gyülölt szabálya,
S most rám zuhant, megmaradt, amit nem tudtam:
Ember szíve ekkorákat fájhat.

De most már ezt is kitanultam.
Most már a fájás ostromolva arányos írra vágyik.
Volna-e valami kis rész, sugár holmi csillagból
Csipetnyi örökkévalóság,
Mely nem átalna látogatva rácseppenni számra?
Ó, add magad szememnek, mozdulatlan égbolt,
Csak mozdulatlanon tudnék megpihenni!
De nem látok mást, mint tűnő csillagokat
[és futó felhőket.

A CSILLAGOK BALLADÁJA

Előjött ez éjszaka, nagyot sivalkodott az éjszaka
Ejjaha, ejjaha!
Csillagokból szoros koszorú volt a fején
Ejjaha, ejjaha!

Hatodnap előjött az ember, és szembekerült,
Szembekerült az éjszakával,
Felment a magos hegyek csúcsára
Ejjaha, ejjaha!
Csillagokból szoros koszorú volt az éjszaka fején,
De a legmagosabb hegycsúcsok se hozták közelebb
Ejjaha, ejjaha!
Nagyot sivalkodott, ohajja, ohajja!
Nagy sötét tarisznyában lakunk,
Akárhol járunk, ohajja, ohajja!
Atdál csillagot, hogy ne legyen éjjel,
És nagy sötét tarisznyában lakunk,
És körmünk és csókunk se foszlatja széjjel
Ohajja, ohajja!

Előjött az éjszaka, nagyot sivalkodott az éjszaka
Ejjaha, ejjaha!
Felbomlott koszorúja, örökéző tövisek
Bomlott koszorúja és szoros a tarisznya,
Ohajja, ohajja, sötét a tarisznya.
Atdál csillagot éjszakának.

SZÖVETSÉGES HALÁL

(Édesanyámnak, két sír fölött)

Ha kifogysz vigaszaidból, emlékezz meg a szövetségről:
Tartós, mint a halál, s hiába kurjongat dühöket az élet,
Ez a szövetség áll. Hiába kurjongat dühöket az élet.
El nem hessegeti a felhők felett okos szemekkel ülő
Behúzott szárnyú csendet, és mincs teher,

[mely mélyebbre

Görnyesztheti az embert, mint épp a földig. S a

[föld hűséges,

A föld elvégzi a többit. Nem szab ki szabályt,

Nem ír ki parancsot, nem tűz ki kerítést,

Nem nézi az arcot, Elég az, hogy valaki kidőlt

— Mindegy, őt ölték vagy ő ölt —,

A föld béke, nem megy ugyan senki elébe,

De ha ki ráhull — nincs az a fáradt s nincs az a bánat,

Kit elpihentetni sokall. Szépen kinyújtóztat

S elrejt ember, szél, hó, tűz, vér elől,

Aztán a felhők fölül kibontja hatalmas szárnyát

A csend, és hozzád nem enged semmi zajt,

A föld pedig szelíd füvekkel fődözi el nyomát fiának,

A ráhullott vadnak, s ki annyi füvet felperzselt,

És annyi sebet vert föld bőrére,

Nem játszotta el a föld kegyét. Nem játszhatta el,

Mert szent szövetség, hogy mindent elronthat,

Tiporhat, rémíthet az ember — de egy

[maradjon oltalomnak,

Szabad és biztos menedéknek: okos szemű,

[hatalmas szárnyú

Csend alatt a föld. Hiába kurjongat dühöket az élet,

Mint halál, tartós a szövetség, s határt szab

[a sarcoltatónak.

MARGINÁLIÁK

I.

„És ha így esküsznek is: Él az Úr! bizony hamisan esküsznek.”
Jeremiás 5. 2.

Éjjelek árkában piros források nyargalnak,
Bevillannak baljós fényükkel álmaimba,
Ne vigy minket a kísértetbe!

A nappalok is, ők se jobbak éjszakánál.
Az ablakok alatt behavazott emberek,
Csúfolja őket a rózsaujjú hajnal.

Nem látszanak a sugárba szökő templomok,
A csillagok fényének mesélő melege kihült,
Eltakarják az arcokat a zászlók,
Zászlónyél lesz az erdő minden fája...

Szabad-e most arról a fáról szólni?
Ne vigy minket a kísértetbe!...
Mert kicsoda mondhatná ki Nevedet?
És Melletted ki merhetne lándzsát törni?
Hogy Te is egy légy a sok zászlók között?

Éjjelek árkában piros források
Nyargalózva fúródnak füvek, nyögő rögök rostjai közé.
Ki tudja majd lemosni a fák gyökerét?
S a havak rontását ki gyógyítja meg?
Lehet-e még? Valaha lehet-e még?
Ne vigy minket a kísértetbe!

II.

„Mídon új házat építesz, a födélnek csinálj
védfalat körös-körül; hogy vér ne ontassék
házadban, és vétkes ne légy, ha valaki meg-
csuszamodván, onnan leesik.”

Mózes V. 22. 8.

Új házon dolgozunk, mert a régi ránk omlik.
A régít vér árán rakták,
A régi kövei közül bosszulón szivárog
Életre pirulva a megalvadt vér.

Új házon dolgozunk. Ki-ki maga szerszámával
Segíti régi omlását. A födélnek, az újnak
Védfalat is akarunk körös-körül,
Hogy senki le ne zuhanjon, és többé ne ontassék vér.

Új házon dolgozunk. Mikor a régi készült,
Akkor is új házat akartunk, s azóta öltünk,
Meghaltunk, és már megint itt vagyunk és dolgozunk
Arcunk izzadságával. s vétkesek vagyunk

Éppúgy, mint voltunk — mért? mért? mért?

III.

„Ne add ura kezébe a szolgát, ki hozzád szalad”
Mózes V. 23. 15.

Mért? Mért? Mért-szóval szaladok
Mennei, Hozzád, s mutatok hátra
Ezerfejű uramra, a világra,
S kérem, hogy ments meg vak kezeiből.

S tőled is szaladok vissza az uramhoz:
Szolgád szeretnék lenni, mert uram vagy,
De mit tegyek, hogy többé ne szaladjak
S mászt felejtsek. Melyikötök kötöz meg szakaszthatatlan?

Vagy tán ti ketten futkosó fölöttem
Mosolygó két labdázó összenéztek?
S így készül új szó, mit ezredévek véstek,
Szent volt ezereket meghazudtoló?

Jaj a dobottnak, csak önszíve lármás,
S nem lát s nem hall, tél-túl bukdos, kereng;
Csak annyit tud, hogy nem, ez nem a csend,
És titkos, szótlan urak kezében sorsa.

IV.

„Mert ki tudhatja az emberek közül az Isten
tanácsát? vagy ki gondolhatja el, mit akar az
Isten?”

Bölcsesség könyve 9. 13.

Az Isten tanácsát s mit akar az Isten,
Nem tudom. De nagy, nagy fölség lehet,
Kit titkaiban megrabolni máig se bírtak,
Ki áldja, kit áld s megveri, kit megver.

Nem a csorda csillagok pásztorát,
Nem a föld óriás gyúróját,
Nem a tengerek határa szabóját
Keresem. Vannak, amik vannak,

S a csillagok csordája csillagok csordája,
Föld a föld, s a tenger még nem nyelte el,
S lehet mind csak egy álom álomképe,
S elfújja egy reggel. De Őt kergetem,

Őt, ki mártja szívem mézbe s epébe,
S akarja cibálni és tépni tépve,
S mégis meg tudja tartani egészbe,
S ily kínos csodában szent kedvét leli.

V.

„Mert mint a porszem a mérleg nyelén, olyan előttem a föld kerekége és mint a hajnali harmatcsepp, mely a földre hull.”

Bölcsesség könyve 11. 23.

Megszakadtunk s csak egy harmatcseppel birkóztunk.
Csak egy porszemmel csatázunk, s a mérleg,
A mérleg ezerévi halálokra még csak meg se rezzen,
Két serpenyője mozdulatlan, s mi hullunk, hullunk.

Harmatcsepp himbál bennünket,
S mi véljük, hogy mi járunk,
S drágállunk egy vércsöppet, s a vércsepp,
Mekkora egy vércsepp?
Kelt-e csak egy gyenge szelecskét
Torok, ha halált ordít?

Régen volt: mélységek üres kínjára felhők feleltek,
S a földet, mint egy harmatcseppet, lehullatták.
Ráismertek, felhők? Felhők fölül tán olyan, mint volt,
De mirajtunk: föld, húsíthetetlen sors vénje,
És tükrözi a mozdíthatatlan mérleget,
És nem tükrözi anyját, a mennyei világot.

VI.

„Tapogatójuk, mint a vakok a falt és mint akiknek szemek nincsen: a képen tapogatójuk, megütközünk délből is, mint este; kietlen helyeken vagyunk, mint a halottak!”

Ézsaiás 59. 10.

A karok végéről leverődtek az öklök,
És síratlan csonka kar-csutkák
Szakadtig döngetik tovább a falat.
Mint a hurok, nyakukon a sötétség,
Kimerednek a szemek: világosságért.

Gőzölgő, lázas, birkozó daganatba
Sötétült testek, már nevük is elvész.
Nagy felejtés órája rajtuk, és zuhannak,
És felkelnek, és dagadva döngetnek tovább
Zúzott öklök, szívük, izmuk piros tócsája fölött.

Élők, kik csak a halált próbálták,
Míg élnek, élet feni rajtuk gúnyját.
Irtó irtózat, hetedhéti túlról
Mint csúfolásra hangzik át egy-egy hang
Ibolyákról és fehér galambok dicséretét szóló.

VII.

„Jól tudod te magad, hogy én nem vagyok
gonosz ember: mégis mindazonáltal nincsen,
ami kezedből kiszabadíthatna.”

Jób könyve 10. 7.

Jól tudod te magad: mióta szemem lát,
Szemem kinyitottam, látni parancsoltam,
S nem kérdeztem sokat, én is köztük voltam,
Sorsosnak álltam ott, hol sorssal verekedtek,
S ott volt az én öklöm az egy nagy öklőben,
S nem voltam utolsó világütközetben.

S aztán, tudod, kiálltam a sorból s nem félttem,
S nem mértem, bírom-e majd a hűtlenséget,
S bírom-e majd, hogy minden népek
Öklei közt, ökleiért legyek magam tenyér,
S rád néző, haszontalan dermedet,
Magamban megálljak zászlótanul és hűtlen.

Jól tudod te magad: hátra se néztem.
Életre-halálra mentem s hozzád jöttem.
Csúfszó, zokszó, szitok követ s tán érdemlem,
De Te akartad, hogy mindent elhagyjak,
És most nem engedsz és nem marasztasz,
S nincs hová futnom, hazátlanul két világban.

VIII.

„Es levék olyan, mint a siket ember, kinek az ő szájában nincsen feddés. Mert én téged vártalak, Uram!”

Zsoltár könyve 38. 15.

Kit feddhetnék? Mit tagadok?
Nem siket az én fülem, „és levék
Olyan, mint a siket ember”.
És fogaimmal levegőt harapok,
És a mindenkinél rosszabb én vagyok,
Mert nem megyek senkivel,
És nincs felelnem semmivel,
Mert én téged vártalak.
Zörgő szörnyű éjszakákon
Dühödten józan nappalokon,
Süvítő szélárvaságban,
Számban száraz irtózással,
Gyürkőzve bennem lázadással,
Én téged vártalak, Uram!
Jaj, ha elmentél mellettem,
S én meg se láttalak.

IX.

„Világ teremtésétől fogva nem hallottak, és fülökbe nem ment, szem nem látott más Istent te kívüléd, ki így cselekednék azzal, aki őtet várja.”

Ézsaiás 64. 4.

Éjjel is nem jön békesség szememre,
Mert fénytelen és íz nélkül való álom
Alighogy bedugja fülem s pillámra zuhan:
Alszik Isten — niadok —, s nem merek aludni én.

Rácsok mögül szemek szúrnak az éjbe,
Csecsszopók eltolják csitító anyjuk emlőjét,
A föld alól felzihálnak megtöretett csontok:
Átkozd meg az Alvót, s halj meg.

Csupa kérdés: még mindig várod?
Láz már a föld, betegség a harmat,
Méreg a búza s füstölnek az erdők fái...
Így még soha más Istent nem vártak.

X.

Szabadíts meg engem a vértől, óh, Isten, én
ídvességemnek Istene", és az én nyelvem nagy
örömmel hirdeti a te igazságodat."

Zsoltár könyve 51. 16.

Gyönyörűség éneke vagy Te, üdvösségé, énekek éneke,
S nem volna szó, mely nem szállna magától
Fényed fényletni Neved köré.
De siratatlan szavak szárnyát most veri tús piros zápor,
És kiverte őket száz dühödt tábor,
Most nincs ídvesség, és minden fölé
Szüntelen szitálnak piros hegyű tük.

Tudom: senki sem szabadít meg a vértől,
Mert nem szabadíthat senki, csak Te,
Mert csak Te vagy a túlsó, a Tiszta,
Reményeink dúcából kiröpült már mind a galamb,
Egy se jött vissza, Te csak Te vagy,
Örömmondó olajág, Te vagy... Jaj, nem vagy,
S nem szabad dicsérni, nyelvem ínyemhez tapad.

Honnan vegyek szívet most dicsérni?
Ki vagyok én, hogy még szólni is tudjak?
Kinek nevében és kit áldhatok?
Nincs itt, ki izsóppal fejérintsen földet,
És nincs, ki megállást ad a nyargaltaknak,
És nincs erősség, mely elföd, oltalmaz,
Mert nincs már a földön semmi hatalmas.

Sűrűlve szüntelen szítál tús piros zápor.

XI.

„Nemde nem közelvaló Isten vagyok-é én? azt
mondja az Úr, és nem messzevaló Isten-é?”

Jeremiás 23. 23.

Közelvaló, ki elől nem futhatok el,
És messzevaló, kit el nem ér a szó.
És megbéklyózó és mindig megcsendülő,
Ha felejtésért emelem karom.

Szeretnem kell őt gyűlölet tüzével,
És minden perlésem sóvár vallomás,
És nincsen szóm, mely nem az ő szava
Ennemagához. S lehetem lopás.

Őt lopom meg, árnyékát, ha sírok,
Közelvaló ő, és senki sincs távolabb;
Nem áll utamba, s nem is jön elébem,
És mielőtt kimondanám, tudja a szómat.

XII.

„Vajon futhatnak-é a lovak a kősziklán? vagy felszánthatja-é azt valaki ökrökön?”

Amos 6. 12

„A lovak nem futhatnak a kősziklán,
És a kősziklát ökör nem szánthatja fel.
És az én fogam ne törne bele?
Hal helyett kígyót, manna helyett követ
Találtunk, s mi készítsük jóság illatát?
Vernek bennünket, s még mi verjük mellünket?
Régi mécs mellé ülünk téetlenül körbe,
Fejünk felett pedig lánggal ég tetőnk?
Sírjanak értünk az angyalok, ha vannak,
S ha van még könnyük, a mi szemünk száraz,
Száraz, mint hústalan csontjaink.
Megtadjuk a sírokat, az eleven sebek vezérek,
Az eleven sebek az ordítók...” Én, csak én hallgatok,
És leszek a kőszikla cinkosa, és hazuggá lenne,
Ki énmellettem tenne tanúságot.

XIII.

„És megszégyentülnek a látók és megpirulnak a jövőmondók és bédugják mindnyájan az ő szájukat: mivelhogy nem léssen Istentől semmi feleletek.”

Mikeás 3. 7

Ők nem hallják hallgatásod s az én szavam, a rémület
Nem világít. Fénnel ámítnak víg holnapot jóslók,
Víg holnapot, melyért ma-vert sebek olcsók,
S holnappal, holnappal töltenek be ma-szomjas fület.

Méltán szidnak engem, hogy rémületem nem vigasz.
Nekem meg holnapjuk nem vigasz, nem hajnal.
Ma-napot nem gyógyít, nem gyógyít csak a

[tüstént angyal,

S ma csak a rémület dúlt szava igaz.

Meggyülöltem már minden jövendőt.
Mi is jövendők voltunk tegnapi pokolnak,
S énnekem ma a mai pokolban
Nem kellenek vér-áron vett, ígért, vig leendők.

Jövendő a jövendőké,
Mai harsona mért értük harsan?
Tán hogy ne halljuk, hogy nincs balzsam,
S minden ma-nap így tesz mindörökké?

Ó, gyűlölt kések, ti holnapért pirosak,
Ó, Isten is, ki fényhideg magasban
Szenvtelen bölcs, száz év meg se csappan...
Ó, ember, Isten, emberhez de rosszak!

Isten! Isten! Ki remél még emberbe?
Csillagok döntik el föld és ember sorsát,
S csillagok, föld, ember mind csak egy nagy ország.
Te ráérsz, és míg a Te szód nem tel be,

Vérben pirulunk, és nincs felelet.